

Lagt fyrir fund velferðarráðs 21. október 2026

Tillaga fulltrúa Sjálfstæðisflokksins, Viðreisnar og Framsóknarflokksins um samræmt verklag til að aðstoða einstaklinga við að komast út úr vændi og mansali

Lagt er til að settur verði á fót sérstakur verkefnahópur með fulltrúum velferðarsviðs Reykjavíkurborgar, Bjarkarhlíðar, Stígamóta og Félagsbústaða, auk þess sem óskað verði eftir aðkomu lögreglunnar á höfuðborgarsvæðinu og annarra hagaðila eftir því sem þörf krefur.

Hópnum verði falið að móta tillögu að samræmdu verklagi og skýrri þjónustuleið fyrir einstaklinga sem vilja komast út úr vændi eða mansali, þar sem ábyrgð og hlutverk hvers aðila eru skilgreind og tryggð samfella í þjónustu. Sérstök áhersla verði lögð á að einstaklingar geti fengið skjótt aðgengi að öruggu húsnæði, félagslegum stuðningi, áfallamiðaðri ráðgjöf og öðrum nauðsynlegum úrræðum, án þess að þurfa sjálfir að leita milli stofnana og þjónustukerfa. Tillögum um verklag og útfærslu fylgi kostnaðarmat ef við á.

Verkefnahópurinn skal skila velferðarráði tillögu að verklagi og útfærslu fyrir 20. desember 2026.

Greinargerð:

Einstaklingar sem vilja komast út úr vændi eða mansali geta staðið frammi fyrir flóknum hindrunum, meðal annars vegna ótryggs húsnæðis, fjárhagslegrar stöðu, áfalla og öryggisógnar. Þótt mismunandi þjónustuaðilar búi yfir mikilvægri sérþekkingu er nauðsynlegt að tryggja að þjónustan myndi eina samfellda heild.

Markmið tillögunnar er ekki að byggja upp nýtt þjónustukerfi heldur tengja betur saman þau úrræði og þá sérþekkingu sem þegar eru til staðar. Með skýrri verkaskiptingu, sameiginlegu verklagi og skilgreindri ábyrgð á eftirfylgni má auðvelda einstaklingum að fá rétta aðstoð á réttum tíma.

Sérstaklega er mikilvægt að einstaklingur sem leitar aðstoðar fái einn skilgreindan tengilið sem leiðir málið áfram í samstarfi við viðeigandi þjónustuaðila. Þannig verði ábyrgðin á samhæfingu þjónustunnar hjá kerfinu sjálfu en ekki einstaklingnum sem þarf á aðstoð að halda.

Verkefnahópnum er ætlað að vinna afmarkað og hratt, með áherslu á raunhæfa útfærslu sem byggir á fyrirliggjandi þjónustu og samstarfi. Í tillögum hópsins verði jafnframt tekið mið af trúnaði, persónuvernd, öryggi einstaklinga og því að aðstoð sé ekki háð þátttöku í lögreglurannsókn.

Markmiðið er að einstaklingur sem tekur ákvörðun um að komast út úr vændi eða mansali mæti ekki fleiri hindrunum í þjónustukerfinu heldur skýrri leið til öryggis, sjálfstæðis og nýs upphafs.